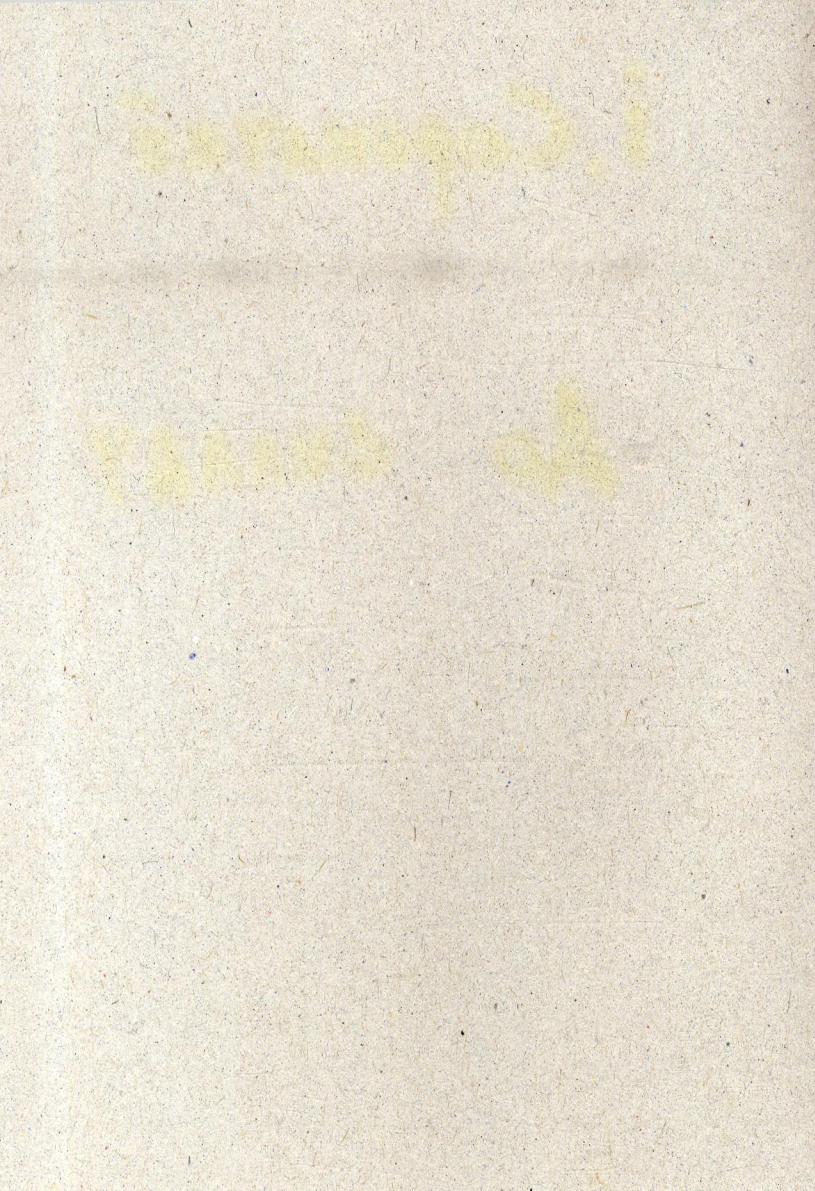

і. Сорокатиї

До складу

86310
7-16
Іван Сорокатий

До складу
її прикладу

НЕХАЙ ЗБУДИТЬ ТИХ, ЩО СПЛЯТЬ
ЩЕ, ГОЛОС МІЯ ЗИЧЛИВИЙ, — ХТО
ЧИТАТИМЕ ЦІ ВІРШІ, ХАЙ БУДЕ
ЩАСЛИВИЙ!

І. КНИЖКА ЩЕ НІДЕ НЕДРУКОВАНИХ ВІРШІВ.

ЩО Є В КНИЖЦІ:

Передмова. — Як Іван Курочка раз Мошка перехитрив. — Про передній і задній розум. — По чому лікоть... — Наступник престоло. — Як попилися Петрові поросята. — Союз Народів у Гарбузові. — Поучення, як писати вірші. — Яка політика в хаті Петра Пятки. — Як Матій навчив сварливих згоди. — Баба з воза, коням — тяжче! — Важне для крамарів, Дирекцій і Надзірних Рад Кооператив — а також для дівчат Марусь та інших. — Сам до себе й не до себе.

Пишіть до автора, котрий з цих віршів Вам найбільше подобався, а котрий не дуже, — і про що ще варто писати. Пишіть на адресу: **Юра Шкрумеляк, Львів, ул. Гофмана 18.**

(Як бажаєте дістати на щось відповідь, то долучіть значок або картку).

Просьба до читача. До цієї книжки вкладаємо чек П.К.О. ч. 506.944 і просимо, вислати цим чеком належитість, коли хто бажає собі дістати котрусь з тих книжок, що описані на 3-ій стор. окладинки. Колиж ні, — то просимо дати цей чек комусь іншому, хто бажавби спровадити собі цю книжку або «Колядник» чи «Вертеп».

Одним чеком можна вислати належитість і на більшу кількість книжок, тому варто зложитися кільком особам і вислати спільно, бо тоді до кожних п'ятих заплачених книжок додаємо **шосту даром**, отже вийде й дешевше. На чеку подати тільки адресу того, на чий руки вислати книжки.

Оплата при висилці грошей переказом виносить 20 гр., а чеком — 10 гр. Хто не має чека від автора, може дістати на пошті за 3 гр. чистий чек і допише там ч. 506.944 і адресу: **Юра Шкрумеляк, Львів, Гофмана 18.**

06
10
ІВАН СОРОКАТИЙ ?

(Ю. Шкряпалюк)

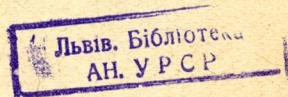
В. Г. Шенц

ДО СКЛАДУ
Й ПРИКЛАДУ

ПЕРША КНИЖКА НОВИХ ВІРШІВ

80819
пр. 9(3) - 427
м. Льв.

Накладом автора

Львів 1936.

Ціна 40 гр.

(Право передруку за поданням джерела).

ПЕРЕДМОВА

Каже мені друг Микита, що в нього подерта свита. А я кажу: »Залатай!« А він каже: »Латку дай!«

Таке й моє! Кажуть люди, що дуже бідують, а я кажу: »Як бідують, нехай поміркують...«

Люди кажуть: »Така біда, годі й міркувати! Щоб ми могли міркувати, треба раду дати...«

Якось Матій був у мене тай кинув словами: »Така біда, друже Йване, біда, ще й з рогами!

Біда мені, біда бабі тай біда громаді, давно тебе вже не чути, ждем твоєї ради, Ти і пісні сам складаєш, граєш на бандурі, і палицю грубу маєш, дай біді по шкурі.

»А чи забеш, чи не забеш, бодай легше буде, що за нарід памятаєш, подякують люди«.

Га! Співати, то співати, — а грати, то грати, що Бог мені дав у серце, треба людям дати.

Тож пускаю в світ широкий юці нові вірші, і веселі і не дуже, і ліпші і гірші.

Знають їх вже добрі люди — то на моє щастя — знає Матій і Данило, Петро й його Настя.

Знають люди на Поділлі, знають на Покутті, знають бойки і гуцули і лемки забуті.

Знає Степан ген зпід Холму і Пилип з Волині, навіть Остап, брат наш рідний в поліській долині.

Й біда мене трохи знає і як зачуває, що я граю і співаю, зараз утікає.

Тож спробую заспівати, сумно та весело, нехай піде щира рада в українські села,

Нехай збудить тих, що сплять ще, голос мій зичливий, — хто читатиме ці вірші, хай буде щасливий!

Щоб колись нам усім разом весело співати,
того добрим людям зичить

Іван Сорокати

ЯК ІВАН КУРОЧКА РАЗ МОШКА ПЕРЕХИТРИВ

Знав я Курочку одного в селі Переверти, він ходив так по дорогах, бідний та обдертий.

Колись був господар добрий, не знав, що то діри, — але потім зіпсувався, розпився без міри. —

Так, що мусів раз і поля два морги продати, щоб Мошкові за горівку старий довг віддати.

Відмовляв я його часто від звички тієї, раз він навіть засмакував палиці моєї, —

Та потому я на нього вже махнув рукою, думаю собі: пропащий з натурою злою!

І ва Курочку не чув я, два роки уплило, аж якось тамтого тижня пише лист Данило:

»Так і так — він описує — в наших Перевертах вже ніхто нині не ходить у штанах подертих.

»Навіть Курочка — й той має уже нові сподні, і то з жида, і вже діти його не голодні...«

Що за чудо? — я думаю й не міг догадатись, тай сам іду в Переверти, щоб правди дізнатись.

А де зайти? До читальні! Там розумні люди, там про все дізнаюсь добре, — а більше нікуди.

— Входжу, кажу »Слава Богу«, вітаю Данила, повно там моїх знайомих, вся громадка мила.

Сидять собі дококола, а один читає, та так гарно і виразно, мов мечем рубає.

Глянув я, хто такий мудрий, до читання здібний, — і став з дива! Чи то він є, чи то хтось подібний?

Приглядаюсь, то він таки! Курочка читає!

Й не на курку а на паву уже виглядає.

Підстрижений, підголений, одітий чистенько, а штани ті, штани справді мов панські, новенькі!

І Курочка пізнав мене, перестав читати, встав і щиро привітався тай просить сідати.

»Уже мене не будете палицею бити, бо я вас уже послухав, що і як робити!«

Тай перепросив присутніх, став мені казати, як то йому пощастило знов газдою стати.

Каже: »Раз вертався я п'яний від Мошка додому тай заблудив до читальні, до юцього дому.

»А тут якраз аматори виставу давали, на що людей Мошко зводить, гарно представляли.

»Якийсь п'яний там на сцені став варіювати, побив горшки, вигнав жінку й рідні діти з хати.

»А нарешті свою хату хотів підпалити, так що я на сцену вибіг, і хотів гасити, —

»Аж мене опам'ятали, що то лиш так грають, що то лихо таких, як я, людям представляють.

»Але так мені те лихо впало тоді в очі, що відрікся я горівки, таки тої ночі. —

»І як прийшов я до хати, жінка це пізнала, зараз рано пішла в церкву і на Службу дала,

»Що я уже раз рішився по Божому жити, не від хати а до хати дбати — і не пити!

»Лиш Мошко мені ще довго не давав спокою, просив, грозив і з кошиком все ходив за мною, —

»Аж нарешті розлютився й знов подав до суду, та я собі сказав твердо: платити не буду!

»Було довгу двацять злотих, подав двісті двацять, ну, а коштів зробилося щось знов кільканацять.

»Та зідхнув я раз до Бога: Каюсь, Боже, каюсь! Від дурного алькоголю уже відрікаюсь, —

«І не буду більше пити, лиш буду просити, від великого нещастя мене схооронити.

«І поміг Бог. Прийшов термін, а жид повертає: Ну, Іване, йдіть до суду! — з хати виганяє.

«А я, вибачте, бідака, свічу грішним тілом, кажу: Як без штанів піду до суду, за ділом?...

«А жид каже: Ну, я виджу, що йти ви не годні, ходіть, зараз вам позичу свої нові сподні...

«Вдяг я сподні ті жидівські тай пішов до суду, по дорозі укладаю, як казати буду.

«Прийшли, в суді мені кажуть: Ну, пане Курочка! Ви пропили двісті злтих, таж то ціла бочка!

«А я кажу: Світлий суде, колись пропивав я, через ту отрую люту два морги продав я, —

«Та жидові я не винен навіть дві десятки, але жид мене хотівби пустити без латки,

«Бо він лютий, що зарікся я горівку пити, бо так зробить один, другий, то як йому жити?

«Мошко каже: Світлий суде, він якраз те винен і за сподні ще три злоті він дати повинен...

«Які сподні? — А ті чорні, що тепер на ньому! Я позичив, бо не мав він в чому вийти з дому!

«Ах, так! — суддя здивувався і казав писати: Суд не може довгу того Мошкові признати,

«Бо Іван Курочка не має вже в чому ходити, а Мошко йому давав ще на борг брагу пити.

«І судові кошти Мошко заплатити має і Курочці ті сподні за труд відпускає.

«І пішов мій Мошко з суду непришнний додому і вже не дає горівки на кредит нікому, —

«А що нема чим платити, то вже не пють люди, завтра Мошко в Палестину вибиратись буде,

«А мені ті нові сподні лишив на памятку, що хоч був я нерозумний, та навернувсь, братку!

»Та гадаєте, що ціі штани мені милі? Завтра вишию полотняні, а ці в тійже хвилі —

»Скину з себе і пушу їх просто з моста в воду, з ними скину злого духа з мого дому й роду.«

Було сміху, було втіхи в читальні до пізна, а людей понасходилося, аж було завізно,

І музики десь узялись, весело заграли, мою згоду, з Курочкою щиро святкували.

Ну, той Курочка мав щастя, що в час спам'я- тався і на саме дно нещастя втягнутись не дався, —

Та хто в світі є подібний, хай так не пробує, бо не все в середу Петра, нехай поміркує.

Найліпше від Мошка й Сруля стояти здалека; як даш палець, цілій руці грозить небезпека!

Котрі в Мошка штанів зичать, тих не хочу знати, — це простив я лиш Курочці:

Іван Сорокати

ПРО ПЕРЕДНІЙ І ЗАДНІЙ РОЗУМ

Доходив я понад вечір до села Горбкова й бачу, йде знайомий Яків і не мовить слова.

Просто дивиться на мене тай мовчки минає, а на плечах, мов бесаги, дві торбини має.

А я таки обіззався: »Якове, нанашку! Чи вже мене не знаєте? Куди йдете, пташку?«

А він став і каже глухо: »Знаю, і не знаю, до нікого не говорю, бо думку думаю.

»Отут в цих торбах несу я давню розкіш свою, кину її з того моста, хай пливе з водою.

»А може й сам піду з нею, що то говорити! Бо що мені без розкоші на світі робити!...

»Або кинуся у воду, або там, у гаю, зашморгну- ся на галузі, ось, і шнурок маю«.

А я [крикнув: »Що плетете? Чи всі у вас дома?... Покажіть - бо тую торбу!« Аж поблід сірома.

І з плечей торби скидає тай говорить тихо: »Ця розкіш мене завела на біду і лихо.»

Розв'язав я одну торбу — батеньки рідненькі: тут пляшок порожніх повно, великі й маленькі!

Розв'язав я другу торбу — а тут папір сірий від тютюну й сірникових коробок без міри.

Вже я дещо розумію, — та став і так стою. Яків каже: »Вже знаєте гірку біду мою!

»Сильно пив я і курив я, завжди до останку, так любив це, що віддавав і останню drankу.

»Аж на те зійшов я, люди, що не маю нині за що зошита купити до школи дитині.

»Тож подумав я, курити й пити перестати, й несу в воду те, що може лихо нагадати.

»І думаю нині разом і себе згубити, бо що втратив, того годі уже відробити.«

— Бачу, Якове, — я кажу, — що в вас два розуми! Це певно через горівку, пиво, вина, руми.

Один розум в вас зпереду, та лиш на парад, бо ви думаете більше тим розумом ззаду.

А то треба лиш переднім розумом думати, послушайте - бо, соколе, що буду казати!

Ви переднім подумали: »Не пити, не курити!« А задній розум вам шепнув: »Йди себе згубити!«

А передній заслабий був, щоб протестувати, — і ви від дітей ідете галузи шукати!

Подумайте, пане брате! Ви нині не впились! Нині наче ви другий раз на світ народились!

Перед вами світ новенький і життя нове, — як вам по новому жити, подумайте те!

Ще в вас бачу добрі очі, сильні ноги й руки, ще далеко вам до смерти й до тої розпуки.

Навіть ті пляшки й пуделка шкода би втопити, продасьте їх і зможете щось дітям купити!

І той шнур люди крутили не на людську шию, ви звяжіть ним дровець вязку, бо вам голов змию.

І старайтеся переднім розумом думати, бо задній на те створений, щоб на нім сидати.

Прояснів мій бідний Яків від тої «похвали»: «Сам Бог дав, щоб ви, Іване, мене врятували!»

Повернулись ми до міста, щось милю зробили, геть усе з торбів продали, зошитів купили.

Ідемо з міста, а я кажу: «Мов у ту метрику, вшиток діти хай запишуть новину велику:

»Що наш тато ще маленький, нині народився, та дасть Бог, буде великий, бо з бідою бився».

Що мій Яків моїм жартом тішивсь мов дитина, в те з вас певно всі повірять, бо то не новина.

Кожний тішиться, як з ями його витягати, — а Якова витяг з ями

Іван Сорокати

ПОЧОМУ ЛКОТЬ..

»В Коломиї шістка фасоль де-сять грейцарів«. (З народніх приказок).

Якось був я в місті Львові на самому Ринку, оглядаюсь сюди - туди, — хто то стоїть, синку?

Клим Білюк з села Лозинки, давній мій знайомий, хоч чоловік невиднечкий, та мудрий, свідомий!

Та не впорожні стоїть він а з повним набором, хліб мов паска доокола, хвалити не сором!

Простелив насеред Ринку біленьку верітку й розложив бохонців з двацять, прекрасний мій світку!

Питльовані й разовії, пшеничні таї житні, і великі і маленькі, смачні, апетитні.

— А почому — я питаю — ті хліби хороші? — Як в пекарні — Клим говорить — менше десять грошів!

І зо мною привітався, таї став нарікати, що хліб добрий і дешевий, та не хочуть брати.

Хто підійде, тільки гляне, тільки оком змірить, — таї іде в пекарську будку, видно, що не вірить.

А я кажу: »Чекай Климе, ще не трать надії! Вже така натура людська, люди всі такії.

»Як роками він до тої будки звик ходити, треба його до нового чимось заманити.

»Чим манити? Дрібничкою, та тільки зичливо: чекай, може я поможу продати щасливо!

»Куплю один на початок, та позволь тут сісти, бо я хочу тут при тобі трохи хліба зїсти.«

Купив я хлібець маленький, укроїв шматочок, їм і кличу: »Хліб смачненький — і смачний медочок!«

Кілька разів повторяю, люди поставали, дивно дивляться на мене таї питати стали:

Що ви таке говорите, що смачний медочок, коли видно, що їсьте ви лиш сухий шматочок!«

А я кажу: »Так? Направду? Хай ще хто спробує! Бо він мені так достоту, як з медом смакує!«

Стали люди підсміхатись, — а я не думаю, тільки краю по шматочку й людям розділяю.

Один—другий вже покушав; »Добрий хлібець, тату!« Бере бохонець у руки і дає заплату.

Не минуло й чверть години, як хліба не стало, — а я кажу: »Печеш добре, та печеш замало!«

А Клим мовить: »Та я тільки на пробу, мій

братку, — бо послухай, в мене в хаті й так нема достатку...

»А тут прийшли ті жнива, то трохи зібрав я, і приходять жидки в хату, щоб зерно продав я!

»Тринацять дають за жито, двацять за пшеницю, — а я кажу: Ні, хоч згину, не дам за дурницю!

»Тай думаю собі далі, як світ шпекулює: з того зерна жид і мельник і пекар панує.

»А якби так і мені раз того спробувати, бути жидом і мельником і пекарем стати!

»Змолот чвертку, спекла в хаті хліба моя жінка, тай для нас ще залишилась у торбині жмінка.

»А нині перехрестився, узяв той достаток, — й слава Богу, що ви добрий зробили початок!

»Тепер уже буду знати, що нам оплатиться, буду біду з хати гнати, хай біда скажиться!»

А якось в три дні потому приходжу додому, на столі бохонець хліба й писулька на ньому:

«— Що так і так, приятелю, ви мене навчили, добрий початок зробили й мов заворожили, —

»Бо нині я вже не двацять, а трицять привожу, а завтра ще — то вже бачу — з п'ятеро доложу, —

»Тай усе вам до години розхапають люди, хай і вам так, друже Йване, пощастить усюди.»

І що мені добрі люди, на те відповісти? Хотівби я від усіх вас мати добрі вісти!

Що беретесь на нові, розумні способи, щоб уперту біду - нужду гнати до хороби.

Хотівби я всім найліпший початок зробити, як зачнете старій нужді бороду голити.

А що всюди я не можу бути особисто, то знайте, що і без мене виголите чисто, —

Тільки сміло зачинати і про те згадати, щоб на початок був добрий

Іван Сорокатий

НАСТУПНИК ПРЕСТОЛА В КАМ'ЯНКАХ

Як погода, то мандрую, забравши манатки, — а погода була красна до другої Матки.

В день Пречистої зайшов я до села Кам'янки, там дівчата дуже гарні, мов які панянки.

Та не такі, що в »беретах« і лиця малюють, але мудрі, в вишиванках собі парадують.

Як станути там у церкві, є на що дивитись, навіть якось веселіше Господу молитись.

Помоливсь я, вийшов з церкви, йду селом поволи, а таку вам маю спрагу, що аж в горлі коле.

Мушу (десь води напиться, в хату повертаю, що сховалась у садочку, мов у тому раю.

Входжу, кажу »Слава Богу« і дивуюсь з дива, цей господар мій знайомий, чи не Йосип Слива?

»Слива, Слива!« він говорить — »Та як не пізнати? Ми під Винницею разом бігли на гармати.

»Не лиш бігли, але й взяли в москалів дві пушки, — тоді згинув четар Ворон і десятник Грушка.

»Згинув Буда і Хорольський, гарний був хлопчисько... Нехай з Богом спочивають...« склонив голов низько.

»Ех, то були часи славні, не сором згадати... Та прошу вас, друже, ближче, просимо сідати.

»Зараз мої з церкви прийдуть я трьох синів маю, і дві доні, коб здорові, я вас запізнаю.

»Ось, іде вже моя жінка, доні і Микола, а за ними Іван, і Юрій, наступник престола...«

— Що, що кажете, Йосипцю? — питаю зпровола. — Та кажу вам, мій син Юрій наступник престола!

»Перше був ним син найстарший, зоветься

Микола, та теперки мій син Юрій наступник престола.

»Не дивуйтесь, бо у мене вже такі порядки, я не хочу залишити діти на дві грядки.

»Грунту багато не маю, нема що ділити, бувби гріх, сім моргів поля в п'ять частин дробити.

»То сказав я так: всім дітям іншу долю лишу, а те вбоге господарство одному запишу.

»Щоб не жили мої діти у біді та сварці, лишу лиш одного сина на тій господарці.

»Мав ним бути мій Микола, та сам не згодився, і скінчив фахову школу, столярки навчився.

»Йван працює в фризiera, гарно стриже, голить, буде мати кусок хліба, як Господь дозволить.

»Одна дочка вже кравецтвом гарно заробляє, друга вчиться на вчительку, бо здібности має.

»Так про цих дітей стараюсь, їм науку дати, щоб могли всі замість віна фах у руках мати.

»Ну, а Юрко наймолодший, поступає чести, щоб батьківську господарку далі собі вести.

»А що про мій лад вже знають всі люди довкола, то на Юрка усі кажуть: наступник престола.

»І чому би не прийняти це ім'я гарненьке? Господарство то мов царство, мале, та важненьке!

»Лиш Юрко малий при мені, та що нічи свято, то всі діти прийшли з міста до мамі і тата.»

Тут до хати посходилась вже уся родина, жінка мила і мов квітка кожна вам дитина.

Усі чемні і поважні, хоч то діти преці, та розумні, що їм треба казати: вашеці.

А »наступник« мов та чічка, вісім років має, може про своє »наступство« ще добре не знає, —

Та поважно братів просить, мов гостей, сідати, й починає щось питати і деклямувати.

Запросили й мене з ними до обіду сісти, і з наступником престола мав я шану, їсти.

По обіді стрілецькїї пісні ми співали, я сказав малу промову, щоб в добрі тривали.

»Жийте — кажу — і працюйте для добра народу та на славу і багатство селянського роду.

»— Вірю, що як кожний батько так запорядкує, то селянам добру весну зозуля закує.»

Ще багато на похвалу можна їм сказати, та розумних не потрібно багато навчати.

Нехай приклад цей навчає тих, що ще не знають, що розумні люди грядки на двоє не крають.

Щоб почув я, що так кличуть усі д'окола: »Нехай живуть наслідники сільського престола!»

Тепер всюди, куди прийде, то буде питати за наступником престола

Іван Сорокати

ЯК ПОПИЛИСЯ ПЕТРОВІ ПОРОСЯТА

У людей на те весілля, щоб повеселитись, але часом, уважайте, можна й помилитись.

Якось був я із Данилом в селі Крутихвостах, ледви дійшли болотами по звалених мостах.

Зараз з краю ми зустріли Петра таї Максима, що шив мені козушину ще тамтої зими.

Максим зараз став питати, чи кожух »тримає«, а я кажу: »Щораз нова вовна виростає!«

»Жартуйте собі, здорові, — Максим став казати — та йдіть зараз на весілля до моєї хати.

»Віддаю дочку за Гриця, Гриць добра дитина!«
А Петро зараз вмішався: »А я женю сина!

»А що син Андрій зоветься, то в азбуці преці він першенство завжди має, то прошу вас!»

Ну, і що було робити, щоб не образити? Куди вдатись, як обидва уміють просити?

Тут я глянув, а в Петровій кишені у світі видно дві тяжкі великі пляшки оковити.

І так знехотя питаю: »А буде горівка?« — »О, горівка, і ще й пива велика бочівка!«

— »То в вас — кажу — на весіллі будуть сумувати?« — »Та що бо ви говорите? Повинні скакати!«

Максим каже: »В мене, Іване, горівки не буде, — хоч вас прошу, але кажу: ми убогі люди.«

А я тоді до Данила: »Щож, їди, Даниле, до Петра на те весілля, нехай буде миле.

»А я піду до Максима, а уже потому, прийду — як не буде сумно — й до Петра (додому)«

Розійшлись ми, я в Максима гарно веселюся, мов ластівка та щебече молода Маруся.

Хоч убого, та прилично, хоч скромно, та чесно, хоч без тої оковити, бавились чудесно.

І музики красно грали і гості співали, бо замість тої горівки чайок попивали.

Мусів я потанцювати раз із молодою, а два рази із тещею й свекрою старою.

Так побув я з дві години й подякував красно, поклонився й вийшов з хати, а було ще ясно.

Йду я до Петра на хвильку, щоб не обидився, бо і так я терпким словом йому наразився.

Йду зпровола, недалеко вже й хата Петрова, — раптом чую, на подвір'ї голосна розмова.

Ба! Таж то і не розмова, а галаси й крики, нагло чую, як Данило зняв вереск великий.

Підбігаю, на подвір'ї людей збита купа, хтось когось гатить у плечі, мов гупає ступа.

»Бійтесь Бога! Що тут сталось?« крикнув я зненацька, а мені там якась пика вповіла піяцька:

»Та ніч-ч-ого тут -г- не сталося, але-г все поклялось, — б-бо той з-зайда образив нас, то йому дісталось!«

Глянув я, що тут коїться, мамо, моя мила! Ціла купа звалилася на мого Данила —

І мотлошить його зверху, попід ребра, збоку... Ех, як палицю підніс я, як шморгну, нівроку —

Цього й того, всі з Данила мов п'явки відпали, — а жінки стояли з боку, плакали й стогнали.

Ледве встав мій друг Данило, гості розступились, Петро каже: »Нажаль ваші ті слова сповнились.

»Я вже бачу, де горівка, там добра немає, вона навіть вам весілля в смуток обертає.

»Дуже мені тее прикро, дуже мені стидно, та вже її в моїй хаті й раз не буде видно.«

»А чому ви на Данила сіли й стали бити?« — »Чому сіли? Тому сіли, бо не хотів пити!«...

Тут уже декотрі п'яні геть отверезіли, взяли Данила за руку тай перепросили.

А тимчасом Петро вилляв з бочки решту пива, а за пивом у гноївку й горівка поплила.

І щоб уже не робити Петрові неслави, увійшли ми ще до хати, засіли на лави.

І бавились вже тверезо до пізної ночі, а вийшовши, дивне диво побачили очі.

По подвір'ї свині ходять, качки заганняють, то щось риють, то лягають, то кудись втікають.

»Що то моїм свиням сталося?« Петро каже з дива. А я кажу: »Що? Напились горілки тай пива!

»Вихлєптали, все, що плило, й тепер приступає, — отак само, як ці свинки, й п'яний виглядає!«

»Ну, горівки в моїм домі напевно не буде!« так молодий до всіх каже, й потакнули люди.

І я вірю, в Крутихвостах вже по тій пригоді до горівки навернутись буде людям годі.

Бо хто схоче з поросяти собі портрет брати? Такого не хоче вздріти

Іван Сорокати

СОЮЗ НАРОДІВ У ГАРБУЗОВІ.

Написав Степан до мене з села Гарбузова: — Чи здоров ти, друже Йване, й родина здорова?

Чи ти хорий, чи так тільки захрип трохи, друже, бо давніше співав часто, а тепер не дуже.

Але знаю, що в газети ти вмієш пускати, то ж подаю тут подію цікаву, мій брате.

Я до складу і прикладу сплїтати не вмію, то прошу у вірші — вінці сплести цю подію.

В нашій селі люди люблять читати газети, тому знають політику і її секрети.

Ну й читають там частенько про Союз Народів, про збіговище міністрів, грубих верховодів.

Знають, що Союз Народів має трохи слави, що годити він повинен усякі держави.

Як яка яку зачепить і війна вже близька, зараз їдуть до Женеви великі паниська,

В тім Союзі ради радять, шукають способу, щоб держави погодити, (бодай так, на пробу).

А чи з того щось виходить, панам це бай-дуже, — та це байка, — але ось що з того вийшло, друже.

Наші люди це читали і слово по слові, ухвалили заснувати Союз в Гарбузові.

Бо і наше село Йване, то ніби Європа, — що господар — то держава, є їх ціла купа.

А всі вони розсварені, ті газди кохані, де-котрі з собою навіть на воєннім стані.

Бо цьому сусідська курка накоїла шкоди, тому шпурляють каміння у сад і в городи,

А тамтому сусід добрий переорав межу, й мене один колом вдарив, що вже тиждень лежу.

Рада в раду і рішила так наша громада, що вийт з радними то ніби та Союзна Рада.

А що Союз в Гарбузові — селі заложили, то за герб того Союзу гарбуза приймили.

На блясі намалювали добрий гарбузище і на стовпику прибили два метри чи вище.

Так зробили, ухвалили та й юголосили, котрі мають яку кривду, щоб до них спішили.

І почались засідання, сесії, наради, бо вже за три дні з скаргами прийшло пів громади.

І що сталось? Показалось, що добра не буде, бо і в Раді засідали посварені люди.

Радний Мицько вніс жалобу на радного Швачку, що він (Швачка) вкрав у Мицька із подвіря тачку.

Радний Тичка на радного Будза вніс жалобу, що Будз його зневажає і жене до гробу.

Радний Сеньків на радного Турка так несесться: Він не може бути радним, бо турок зоветься.

Радний Мулик вніс жалобу на Панька Чертогу: »Він не може бути радним, бо кривий на ногу!«

Угрин жалувався на Грубку (й жалується досі), що у Грубки бородавка велика на носі.

І так радні замість приклад добрий всім давати, самі перші свої справи стали розсуджати.

А що не могли згодитись, сто партій зробили і стали судити інших, але як судили!

От наприклад: Іван Чорний, парубок Антона, вкрав у Гриця Суля курку, а була червона!

Були докази і свідки, Гриць став перед Раду й каже: »Через те злодійство я зовсім пропаду.

»Уже мене ті злодії геть пообкрадали, була одинока курка тай ту мені взяли«.

Вислухали радні того, й хоч докази певні, та що з того! Війт і радні то Чорного кривні.

Й замість Чорного вкарати і його зганьбити, пошкодованого Гриця почали судити!

Кажуть: »Що ти за господар, на що подобаєш, що у себе на подвір'ю одну курку маєш!

»Одна курка й то червона, видна й серед ночі, то й не злодієві навіть завжди впаде в очі.

»Одна курка самотою ходить, світом нудить, хто таку курку рятує, того суд не судить.

»Бо як не візьме і злодій, то візьме порядний, як лиш добре серце має...« сказав Тичка радний.

Так Гриця за дурня взяли, рідна мамо моя, а злодія похвалили, мали за героя!

Правда — й так нераз бувало: злодія ганьбили і на нього нарікали з усієї сили.

Але речі краденої не могли відняти, то скривдженому казали: »Можеш собі взяти!«

А тоді приходить злодій, кулак затискає і ще грозить, що ту Раду геть порозганяє.

То тоді вже хвіст під себе один-другий радний і до злодія говорять: »Ні, ні, ти порядний!

»Нам подобалось, як крав ти, так зручно і жваво! Що узяв ти, то вже твоє, за тобою право...«

Люди в голову заходять, що як той суд судить, що злодіїв похваляє, чесних людей гудить.

Аж усі те зрозуміли й добре розчовпали, як про чорних абісинців вістку прочитали.

Абісинія в Союзі також членом була, а Італія від неї весь край відгорнула —

І тоді пани в Женеві сказали докладно: »Абісинці, нарікати, то дуже неладно!!!

Зрозуміли й перестали до Ради ходити, й кожний почав у кишені каміння носити.

Тут з тобою хтось говорить: »Друже, рідний, любий!« а в кишені має камінь для твоєї згуби.

І ще гірше, як бувало, почалося лихо, та на щастя уже люди змовляються тихо, —

Що як прийдуть ще вибори, не будем сварливі, виберемо таких радних, що є справедливі.

Це не дуже легка штука, та добра не буде, доки в єдності не стануть усі добрі люди.

А що кажуть: »Навчить біда й зайця ворожити«, то може ще й добрих радних дасть нам Бог дожити,

Отак мені про це пише мій Степанко милий, тай додає, що ту бляху з гарбузом здіймили —

Й тепер нею накриває молоко війтиха, — а Гриць ходить та слухає, чи нема де лиха, —

Бо пізнав він, що найліпше сам собі pomoже, як чуйністю перехитрить злодійство вороже.

Я гадаю, що не всюди такі бідні люди, як у тому Гарбузові, не дай Бог усюди!

Але правда є і була й правдою остане: **Не зробити добра лихом, бо лихо погане.**

Щоб зробити добре, треба добрі руки мати, а злу руку, хочби й свою, треба прив'язати.

Хто погане лице має, не дивись в віконце, — в кого на голові масло, хай не йде на сонце!

Хто добра широко бажає, той мусить це знати, — цього в штубі ще навчиться.

Іван Сорокатиї

ПОУЧЕННЯ, ЯК ПИСАТИ ВІРШІ.

Пише письмо Іван Милий: »Брате Сорокатиї! Я також хотівби вірші до складу складати.

»І помисли всякі маю і перо й чорнило, і паперу накупив я, — та щось загатило!

»Тільки сяду, зачну слово, а далі ні кроку, хіба би хто нашіптував слово в слово збоку,

»І так нераз сиджу й добу, втомлюся, зіпрію, та нічого не виходить, брате заведію

»Вже гадав я, що перо те недобре тримаю, й нераз писаря у гміні добре підглядаю,

»Так, що він раз обурився й став мене ганьбити, що я злії очі маю, можу наврочити.

»Думав я, що папір винен, та не винен братку, бо як мав я заплатити за пса кари п'ятку,

»То з староства прийшла картка на такім папері, дуже гарно там виходять усякі нумери; —

»Ну, й чорнило моє добре, бо я, Іван Милий, підписався тим чорнилом — і п'ятку приймили!..

»Отже яка на те рада, щоб вірші вдалися? Прощу Тебе, побратиме, порадь, обізвися.

»Та знай, що найгірший клопіт, як прийде до складу, щоб оба рядки кінчились однако до ладу!

»От наприклад слово »січка«, — а як доскладати? Ліпше »свічка«, чи »волічка«, щоб до ладу втяти?

»Про писаря і про вїйта хотів я писати, та чи до них можна в віршах щось пристосувати?..

»Порадь, друже Сорокатиї, за це обіцяю, що за тиждень я картоплі корець присилаю.»

Я Милому відписую: »Оба ми Івани, тож мусимо спомагатись, поки сили стане.

»Тяжкі, Йване, твої труди, нема що казати, видно, правда, що поети мусять бідувати.

»Й сам не знаю, чи потраплю дати тобі раду хіба трохи слів тут спряжу до складу й прикладу.

»От, наприклад, як хтось »січку« ріже серед ночі, то допасуй січці »свічку«, щоб бачили очі.

»А як дівча ріже січку, або молодиця, то вже радше тут »волічка«, до складу годиться.

»Одна біда: свічка може січку запалити, а волічку можна в січці легко загубити.

»То може ліпше ту січку на »річку« покласти, та вважати, щоб у воду з січкою не впасти,

»Або таке гарне слово (й гарна праця!): »писар«! До нього хіба пристане одинюке: »цісар«!

»Ну, а »війт« — то ще трудніше, йому догодити, хіба »кіт«, та так би легко когось образити.

»Давби »мід«, то знов від когось можнаби почувти: Ви гадаєте, це з медом, нидні війтом бути?

»То, як бачиш, поет має не легку роботу, тільки легко набавитись всякого клопоту,

»Особливо, коли війта й писаря чіпає, або поетичне око на січку звертає.

»Покищо хай буде й того тобі нині досить, та Іван ще дасть пораду, як Іван попросить.

»Лиш бульбою чи чим іншим прошу не платити, бо концесії не маю, — не вільно приймати.

»А натомісць таке раджу: як і далі тяжко буде тобі віршувати, то послухай, пташко:

»Маеш ти так, мучитися і нічку не спати, краще б тобі ту картоплю на Боже віддати, —

»Щоб до віршів уже в тебе пропала охота, бо без талану охота то чортівська псота.

»Й вручу тобі, що як пічне при віршах впрі-
вати, то покине віршувати й

Іван Сорокатиї

ЯКА ПОЛІТИКА В ХАТІ ПЕТРА ПЯТКИ

Пише мені Петро Пятка із села Завали, той, що ми з ним під Києвом разом воювали:

— Друже Йване, побратиме, як ви ся маєте? Бачу, що новинки всякі пишете в газети.

Тю і я вам посилаю новинку велику, яку я тут у Завалах маю політику.

У моєї жінки Насті вже така натура, що вона голова в хаті, ніби «диктатура».

Перше була «республіка» ніби всі рядили, то значить: всі, що хотіли, то те і робили.

Дочка собі купувала панчохи і мешти, а сини ва свої пумпи несли все до решти.

Як не було вже що нести, то брались на штуки: жидам векслі виставляли, гейби які дукни.

І я грішний, признаюся, що нераз на «пачку» узяв собі яець двацять, курку або й качку.

Побачила моя Настя, що в хаті вже пусто тай сказала: «До теперки було у нас тлусто.

«А від нині, мої любі, буде дуже худо, бо вже далі розпиратись в розкошах нікуди!»

Рано, на полудне й вечір юшка картоплева, одним словом: політика то «ощадностева».

Рано рада, ввечір рада, ніби в «парляменті», аж раз жінка прочитала ніби в документі:

Що так і так, щораз гірше, не треба й неволі, тому завтра буде юшка вже й без бараболі.

Ми, четверо, не забули запротестувати, але жінка мітлу взяла тай вигнала з хати.

Так було зо дві неділі, геть ми похуділи, і здавалось, що вже зовсім усі присмирніли.

Аж якось у понеділок прийшов Мошко в хатку: «Дайте гроші, бо учора ваш Гнат взяв краватку!»

Тої днини наш парлямент жінка розігнала й від тоді вже диктатура в нас запанувала.

Правда, перший нарозумивсь я старий, нівроку, признав своїй Насті слухність, став при її боку.

Та «партія урядова» знов **скоро** збільшилась, бо дочка до нас пристала, з мамою злучилась.

А синів жінка застала раз при тайній раді і зараз їх обвинила у «державній зраді».

У державнім трибуналі остро їх судили і на три дні до комори в «острог» посадили.

Та сиділи тільки днину й до всього признались, що ще з хати чвертку жита узяти змовлялись.

Покаялись і просили, щоб їм це простити, за те будуть диктатурі все вірно служити.

І почали працювати, чесно промишляти і до року всіли точно всі довги віддати.

Прояснилось, і минула в нашій хаті криза, від тоді «держава» сильна, мов би із заліза,

Від тоді вже не страшні нам ні Мошки ні Срулі, всім ворогам, явним, тайним, ми тичимо дулі.

В другім році призбирали трохи «зброї» в скрині і при мащеній картоплі ухвалили нині:

«Територію державну» трохи прибільшити, чвертку морга в того Мошка на горі купити, —

Бо він скоро виїжджає, сісти в Палестині, — бо вже така «диктатура» в кожній хаті нині.

Відпишіть мені Іване, то просьба велика, чи вам буде до вподоби така політика.

Й напишіть всім, що знаєте того Петра Пятку, що доки жінки не слухав, мав на латці латку, —

А нині вже сказав «амінь» тій поганій моді, ходить у новім кожусі й має честь в народі.

А я Пятці відписую: — Мій коханий Пятко! Ту новину звіршував я, гладко, чи не гладко, —

А політику ту можу тільки похвалити й кажу:
мудрого й не треба в тім дуже бити,

Мудрий сам до голови прийде по розумну
раду і сам буде так робити і вчити громаду, —

Що у всіх нас має бути вже така натура,
щоб у хаті панувала якась диктатура.

Чи то чоловік, чи жінка, а як розум має,
хай бере віжки у руки і добре стискає,

Та хай учить вже з маленьку свої рідні діти,
щоб потому їм не треба в комірці сидіти, —

Щоб відразу усі були партія єдина, тато
й мама і велика й маленька дитина,

Тоді буде всім ще легше кризу проганяти,
в ту партію записався й

Іван Сорокатиї

ЯК МАТІЙ НАВЧИВ СВАРЛИВИХ ЗГОДИ

Був якось я із Матієм в селі Винограді, видно
там колись винницям люди були раді.

Виногради управляли, вином торгували, і про
нужду не чували і кризи не знали, —

А нині лиш в Заліщиках тай десь там в Дуб-
равці та ще в Винниках під Львовом виноград на
лавці, —

Бо в тім селі Винограді про тее забули, нема
вина — хіба оцет у склепі в Нафтулі.

Та коби хоч у головах наперсток олію, а то
й олій не у всіх там в голові, Матію...

Отже кажу, що зайшов я раз до Винограду,
Матій ішов попереду, а я за ним ззаду.

Тай іти ми так далеко не потребували, зараз
зкраю Винограду комедію мали.

Є дві хати, обі бідні, старі, похилені і від себе
низьким плотом перегороджені.

Бачимо, один господар став з одного боку й до сусіда, що за плотом, закричав нівроку:

»Ти, паскудо, бісурмене з довгими вухами, таж ти не знав свого тата ні своєї мами!«

А другий йому на тее: »А ти мацапуρο, ти жидівський замітайло, бараняча шкуро!«

І так далі, і так далі почали мастити, так, що годі це списати й годі повторити.

Бо як давби це котові, кота би скрутило, — як завісивби на банти, банти би зломило.

А як в мішок завязавби і кинувби в воду, то всі ріки і все море булиб повні смроду.

То не диво, що мій Матій заткав ніс пальцями, тай мені казав заткати обома руками!

Став Матій мій, повідає: »Перестаньте, люди! Може ви вже утомились? Може досить буде?

»Перестаньте, а за те я вам розкажу байку, — та не таку дуже просту, що курив пес файку...

»В однім селі ми бачили раз таку пригоду: Жили собі два сусіди, хати через воду.

»Як сусіди отак часто роботи не мали, то через ріку до себе камінці кидали.

»Так кидали, ніби з жарту, й хоч було широко, один другому поцілив раз простенько в око.

»Як ви скажете? Чи мудро робили ті люди? Як скажете, то вам зараз решта байки буде...«

А на те оба сусіди отак нам сказали: »Та хіба ті старі дурні розуму не мали!

»Бо то справді хіба розум треба пострадати, щоб у себе із пустоти камінням кидати!«

»Так кажете? — Матій мовить. — А ви як думали? Чим ви тепер один з одним через пліт кидали?

»Думаєте, камінцями? Це булоб нічого! Ви кидали тим, що люди втікають від того!

«І втікають і вважають, щоб носи заткати, — от, чим то ви в себе, братя, любите кидати!

«Та коби ви ще, сусіди, нам оте сказали, за що ви так любо в себе тим, ну, — тим кидали?»

А вони на тее кажуть: «Та ми в сварці були, — але защо, то напrawdę ми тепер забули!...»

«Утікаймо, друже Іване, — Матій мені мовить, — бо занадто та дурнота мене за ніс ловить!»

Тай оба ми утікали, селом поспішали, люди до нас: «А чого ви так носи заткали?»

А ми їм це розказали, щоб була наука, і на другий день уздріли, що вдалася штука!

Бо як ішли з Винограду попри ті дві хати, то вже сварки коло плота не було чувати.

Сталось чудо! На одному подвір'ї сиділи ті обидва розсварені й старі кости гріли.

І щось собі говорили, та спокійно й тихо, — ну, думаєм, слава Богу, минулося лихо!

І щоб їх не застидати, ми крадьки майнули. Ну, Матію, ті науки твої добрі були!

Тепер уже усі будуть на те раду знати, як отаких розсварених скоро спам'ятати.

І вже як когось при сварці буде зустрічати, то буде ніс затикати

Іван Сорокати́й

ВАЖНЕ ДЛЯ КРАМАРІВ, ДИРЕКЦІЙ І НАДЗІР- НИХ РАД КООПЕРАТИВ, А ТАКОЖ ДЛЯ ДІВ- ЧАТ МАРУСЬ ТА ІНШИХ

Якось був я цього року, геть уже по жнив'ї, у селі Перебийлихо, в кооперативі.

«Добробут» — то добра назва й таку назву носить кооператива тая, всіх до себе просить.

За лядою крамар гарний, нема що казати...
»Прошу мені десять дека цукорків продати!«

»Десять дека... Двацять дека... Уже дека вийшли...« Боже милий! Що плете він? Що має на мисли?...

»Та цукорків — кажу — дайте, крамарю мій пташку!« — »Що? Цукорків ви хотіли? А маєте пляшку?«...

»Та що вам є, юний хлопче? Чи ви одуріли? Ви крамар — і щоб цукорків продати не вміли?«

»Зараз, зараз« — крамар каже, вже легше на серцю, — бере торбу, двокілеву, й важить деко перцю!

Ну, я з дива вже німію й став людей питати:
»Як ви крамаря такого можете тримати?

»Таж йому щось у голові певно помішалось!«
А знайомий Пилип шепче: »То недавно сталося.

»То крамар був першорядний оце донедавна, кооператива наша була з того славна.

»Та щось парубкові сталося, вже так зо два тижні, мов не той став, а що сталося, то знає Всевишній.

»Отак щось забаламутись, не знає, що робить, то оливи лле до маку, то масло подробить, —

»Як замете, то не сміття, а товар виносить, — тут ніби до вас говорить, а десь оком косить.

»То одному недоважить, іншим переважить, — що поскладав на долині, за тим вгору лазить, —

»Люди вже його пізнали й самі собі рають, самі собі цукор важать, самі мило крають.

»Хто заплатить, хто так піде, крамар не зважає й наш »Добробут« на »Лихобут« уже подобає.

»Жаль нам крамаря такого, бо в школах учився і за п'ять літ він громаді добре прислужився,

»Та вже іншого шукаєм, нема що робити, бо хорого ні ганьбити ані насварити.«

Жаль мені зробилось хлопця, став я тай думаю, і дивлюся, чи причини я не завважаю.

В склепі рух, бо тут купує все Перебийлихо, — я на крамаря дивлюся, збоку стою тихо.

Увійшла якась бабуса й кричить: »Оцту дай ми! Та вважай, знов замість оцту нафти не давай ми!«

Крамар з пляшки наливає бабусі небозі, коли дивлюсь, дівча якесь стало на порозі.

А крамар поглянув тільки — пляшка з рук упала! А я шепчу: »Ага, синку! То ця тебе втяла!«

Й зараз кажу до Пилипа: »Є на нього рада! Ще буде мати пожиток з крамаря громада!

»Ця дівчина...« — »То Маруся, донечка Мики-ти!« — »Отже з нею крамаря вам треба оженити!

»І то зараз, якнайшвидше, бо хлопець пропаде! А іншої не шукайте вже на таке ради!«

Як там, братя, було далі, я добре не знаю, та минули три неділі і я вістку маю.

Як крамаря оженили з Марусею тою, то все минулося лихо, мов пішло з водою.

Крамар далі крамарює, ще краще, як давно, хто згадає про Добробут, зараз каже: »Славно!«

Чую, що мене конечно він хоче зловити, щоб уже навперед часу за кума просити.

Щож, за кума, то за кума, — ми всі тому раді... А тимчасом Дирекції і Надзірній Раді

В кожній кооперативі звертаю увагу, що як за крамаря має такого добрягу,

А щось у нім зопсується, то я заложуся, що тут певно завинила дівчина Маруся.

Треба її відшукати, з крамарем здружити, тоді йому буде легше голову носити,

Тоді буде розвиватись всякий »Добробуток«, і в крамниці і в родині піде на прибуток.

Лиш думайте, на все в світі можна раду дати, — хай вам служить те, що радить

Іван Сорокатиї

БАБА З ВОЗА, КОНЯМ — ТЯЖЧЕ!

»Баба з воза, коням легче!« — повідають люди, а я кажу, що й інакше часом в світі буде.

Раз іду я з Городенки, а ніч западає, бачу Гриць Мудрагель возом ззаду надіжджає.

А на возі ще крім нього семеро, нівроку, а між ними і жид Йосько сів з кошиком збоку.

»Може ще й мене візьмете?« — я Гриця питаю. — »Та сідайте! Пттр-р-у! Гов, коні! Сідайте там зкраю.«

Сів я, їдемо, ніч темна, а Гриць погаңяє і таку собі розмову з нами починає:

»В мене коні, як ті турди і віз мій новенький, можу взяти й двацять кірців, вїю, гайта, сивенький!

»Якось люди нарікають, що Господь, карає, що є лихо, біда, нужда... Я того не знаю!

»Я якось господарюю і добре городжу, та працюю і в неділю, до церкви не ходжу.

»І якось мені щаститься,« — став наш Гриць хвалитись — »я гадаю, що й не дуже конечно молитись...«

Так він каже, а тут хрестик білий при дорозі, люди шапки поскидали в покорі, тривозі, --

А бабуня, що тут була, три рази хрестилась, тільки Грицева й Йоськова шапка не здіймилась.

Ось лісок, а під лісочком маленька капличка. Каже бабка: »В мене свічка юсьде невеличка, —

»Станьте, Грицю, станьте, милий«, — почала

просити, — »бо я хочу в тій капличці свічку засвітити,

»За отих, що в тих могилах, де хрести білили, за нас лягли молоденькі тай за нас спочили!

»Станьте, Грицьку!«... »Що вам, бабо? Чи ви одуріли? Чи хочете, щоб в дорозі кури нам запіли?

»Нема часу, а зрештою, хочете — злізайте, — але вже потому пішки далі чимчикуйте!«

»Ото кальвін, ото нехрист!« бабуся зідхнула, злізла з воза, пішла в пільму, мовби і не була.

Гриць рушає — а я кажу: »Стійте, добродію! Я з такими і за дурно їздити не вмію!«

Й скачу з воза, — а за мною усі поскакали, — лиш Гриць з Йоськом сидять далі, мов попритилипали.

Та тут раптом сталось диво, — коні стали дуба, а потім як сполошились, мамунцуню любя, —

Як понесли, то і Гриць наш впав з воза, мов камінь, і Йосько за ним скотився, я гадав, що амінь!

Скочив, коні переймаю і ледве тримаю, завернув їх, зімлілого Гриця відтираю.

Ледви відтер, він знов мліє, годича немила, **врешті** шепче: »Чи свічку уже засвітила?«

»Засвітила, засвітила!« говорить бабуся, — »Та з тобою вже, небоже, їхати боюся.

»Піду пішки...« А Гриць просить: »Сідайте, бабуся, — бо і сам я зараз Богу ютам помолюся.«

Став на ноги й поплентався до каплички тої й помолився, — бабка шепче: »От, людоньки мої,

»Сталось диво, бо Гриць нині вже прийшов до ладу, — тепер уже він людина, то й я на віз сяду.«

Посідали, поїхали й прибули щасливо, Гриць мовчав цілу дорогу й попрощався живо.

Й від тоді, як уже чую, Гриць зовсім змінився, «мудрагелем» тільки з назви надалі лишився, —

А як хтось на його возі не хоче здійсмати перед хрестом капелюха, то каже злізати.

От, бачите, часом легко щось пuste зачнеться, та за те потому тяжко каятись прийдеться.

Тому не раджу нікому з Богом жартувати — бо з такого воза злазить

Іван Сорокати

САМ ДО СЕБЕ Й НЕ ДО СЕБЕ

Вже був вечір, як вертавсь я з Кам'янок додому, засвітили ясні зорі по небу ясному.

Іду сам я, але чую, що хтось є за мною, іде собі і говорить самий із собою:

«Ой, Господи, як то люди на світі страждають, — я говорю собі тихо, стіни вуха мають ..

«Ой, Господи, як то люди на світі бідують, — я говорю собі тихо, бю і стіни чують.

«Колись панщина бувала й кажуть старі люди, що такого вже ніколи на світі не буде.

«Але я не тої кажу, я кажу іншої, зле є досі, хоч панщини уже нема злої.

«Хоч панщину скасували, та зла не урвали, по панщині люди в коршму маєтки таскали.

«А як трохи спам'ятались, почали минати, то мусіли не за своє іти воювати.

«А потому трохи блисло, — й знов лихо настало, така нужда, така скрута, що й панщини мало.

«От, я бідний, від досвітку працюю до ночі, та жадного хісна з того не бачили очі.

«Що посаджу, чи посію, то все здешевіє, а купити — всякий з тебе дерти шкуру вміє.

«А хочеш десь заробити — не виживеш з того, а зрештою і зарібку нема ніякого!

«Отак мені убогому, так мені ведеться, всюди худо, всюди тонко, тай где й тонке рветься.

«Отак люди, хто маєтки нині й гроші має, той мене мовби в неволі й панщині тримає.

«Отак нині господарі бідують, нуждують, — я говорю собі тихо, бо і стіни чують!»

А я кажу сам до себе: «Дивний чоловіче, таж ти бачиш, що я чую усі твої річі!»

А він каже: «Можеш чути, тебе не боюся, ти вивівся з тої глини, що і я ведуся...»

А я мовлю: «То послухай, бо й ти маєш уха: вле є в світі, та нам Бог дав і розум і духа.

«Дав нам розум, дав нам духа, не, щоб нарікати, тільки щоб на всяке лихо способу шукати.

«Що є лихо, то не тайна, це кожний признає, — та той лиха не поборе, хто лиш нарікає.»

А він каже: «Щоб боротись, треба силу мати! Ти говориш так до складу, мов той Сорокатий!

«Але і той Сорокатий, хоч добре міркує, та однако не панує, я чув, що бідує!»

А я кажу: «Що іншого, брате, бідувати, а що іншого, на лихо лише нарікати.

«От, наприклад, морозисько всіх однако тисне, але один і замерзне, а інший лиш свисне.

В козушину одягнеться, а як і не має, то йде скоро або скаче й так себе спасає.

«На всяке зло є способи, лиш треба їх знати, а пізнавши, поборотись і не бідувати.

«Хто бореться, той не має часу бідувати, — так бореться й надіється

Іван Сорокатий

Купуйте такі нові книжки:

Найновіший Колядник, старі й зовсім нові, ще ніде недруковані коляди, між ними веселі коляди Івана Сорокатоґо й дитячі коляди. Всі нові можна співати на старі нути. Ось, назви деяких нових коляд: «Ой, встань, господарю», «Ой, радуйся, господине», «Ой, дівчино красна», «Вийди, юначе», «Коляда про вїйта й писаря в Шпакові», «Коляда про панщину» — та інші. Зібрав і нові вложив **Юра Шкрумеляк**. Ціна цього великого Колядника тільки **80 грошів**.

Три князі в Вифлеємі, найновіший Вертеп, для хати і сцени, написав **Юра Шкрумеляк**. Особи Вертепу: Князь Володимир Святий, Гетьман Мазепа, Отаман Петлюра, Лицар, Козак-Запорожець, Січовий Стрілець, Ангел, три Пастушки, Господар, Робітник, Ремісник, Ірод і його воїни, Жид з козою, сатана. До цього Вертепу доданий ще малий дитячий Вертеп Юри Шкрумеляка п. н. «Божі Пастушки». Ціна цих двох Вертепів ув одній книжці тільки **60 грошів**.

(На Вертеп «Три Князі в Вифлеємі» звертаємо увагу також Аматорським Гурткам!)

Книжки висилаємо по надісланні належності чеком П.К.О. ч. 506.944, або переказом. Хто замовляє пять книжок (і присилає за них належитість) той дістає шосту **даром**. Хто замовляє відразу найменше 20 книжок (напр. на розпродаж), тому до кожних чотирьох додаємо п'яту **даром**, так, що замість 20 дістане 25 книжок. Поштову висилку оплачує автор сам.

Голосіться на мужів довіря і продавців цих книжок! Адреса: **Юра Шкрумеляк**, Львів, ул. Гофмана 18.

~~20 коп.~~ 019 6/1986/ РЛ 5106

Батьку! Не жалій одноразового видатку для добра дитини! **Запренумеруй** для свого си чи донечки **»Світ Дитини«**, який стане для справжнім приятелем і любимцем! Пиши на **аді Львів, ул. Зіморовича ч. 3.** Числа оказові і дається безплатно!

Родичі! Передплачуйте для своїх дітей **»Діточу бібліотеку«**, яка виходить щомісячними книжечками в обемі 34 арк. друку, — Всі книжечки обильно ілюстровані! Цілорічна передплата на 12 книжечок: 5 зл. Піврічна передплата на 6 книжечок 3 зл. Для заграниці 1.50 доляра. Замовлення посилайте на таку адресу: **»Діточа Бібліотека«**, Львів, ул. Зіморовича, ч. 3.

Коли купуєте дітям цукорки, то купуйте тільки цукорки чи інші солодощі »Фортуни Нової«.

Іван Сорокатиий чистить чоботи й черевики тільки пастою або шварцом **»Елегант«**. Так роблять і всі його знайомі. А порядні шевці вживають воску й смоли тільки з фабрики **»Зоря«**, Львів, ул. Кордецького 51.

Обезпечуйте будучність свою і своїх дітей в одинокім українськім Товаристві взаїмних обезпечень на життя: **»Карпатія«**, Львів, Ринок, 38. Пишіть, щоб Вам прислали поучення, як обезпечитися.

Складайте свої ощадности в »Центробанку«, у Львові, вул. 3. Мая 15.

ГОСПОДИНІ! Дбайте про поліпшення набілу й ведіть молочну господарку по вказівкам **»Маслосоюзу«**, тоді легше й корисніше зможете збути молоко від Ваших корів.

Графічні заведення **»Вікторія«**, Львів, 3-го Мая 5.

РА 5106

і. Сорокатиї

До складу